

امیرتاجانی

«توسعه» امروز یک انتخاب نیست، ضرورتی قطعی برای همه کشورهاست. دستیابی به توسعه هر چند در «اصول» ثابت، ولی در «فروع» متفاوت است. داستان توسعه برای هر کشوری روایت مخصوص خود را دارد، اما نقطه شروع آن بدون شک از تبدیل شدن توسعه به یک دستور کار ملی میان دولت و جامعه آغاز می‌شود.

پرده اول: توسعه سواد

انقلاب که پیروز شد، یکی از نخستین موضوعاتی که به‌شدت در کشور مشهود بود، وضعیت وشتاک بی‌سوادی جامعه‌ای بود که شاه گمان می‌کرد به پشتوانه درآمد‌های سرشار نفتی و دیکته‌کردن توسعه آمرانه خویش می‌تواند آن را در ملازمت با دولت از دروازه‌های تمدن عبور دهد. آمار سواد در آن زمان ایران نه سواد خواندن داشتند و نه سواد نوشتن! از همین رو بود که بعد از پیروزی انقلاب، به فرمان امام خمینی (ره) در دی‌ماه ۱۳۵۸ نهضت سوادآموزی با هدف ازبهره‌بردن بی‌سوادی مطلق در کشور تشکیل شد تا اینکه امروز پس از چهار دهه نرخ باسوادی ایرانیان به ۹۸ درصد رسیده است که نشان از این دارد کشور در این موضوع توانسته‌بی‌سوادی را ریشه‌کن کند. باین حال، نباید فراموش کرد که خواندن و نوشتن معیار سواد یک قرن پیش بوده است.

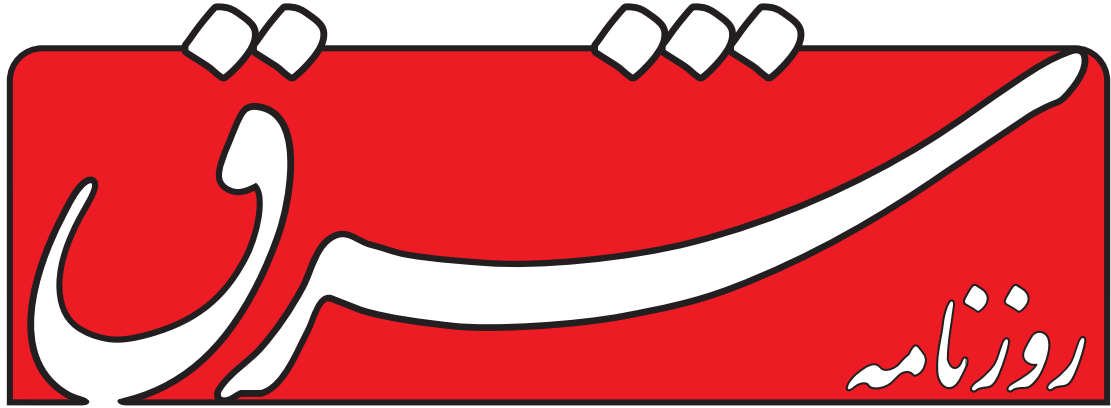
مفهوم سواد در جهان دستخوش دگرگونی‌ها و پیشرفت‌های درخور توجهی شده است. در اواخر قرن بیستم، از نظر یونسکو دومین تعریف سواد ناظر بر این است که باسواد کسی است که توانایی خواندن و نوشتن و مهارت استفاده از رایانه را داشته و بتواند به یک زبان خارجی صحبت کند. در اواسط دهه دوم قرن ۲۱، مفهوم سواد باز هم تغییر کرد و داشتن سلسله‌ای از توانایی‌ها و مهارت‌ها اعم از ۱۲ سواد عاطفی، ارتباطی، مالی، رسانه‌ای، رایانه‌ای، سلامتی، نژادی و قومی، بوم‌شناختی، تحلیلی، انرژی و علمی مصداق باسوادبودن قلمداد شد و دیگر صرفا داشتن مدرک تحصیلی و مدارج عالی دانشگاهی، دلیل بر باسوادی فرد محسوب نمی‌شد. به‌تازگی در اوایل دهه سوم قرن ۲۱ نیز یونسکو آخرین تعریف از سواد را ارائه داده که در آن توانایی ایجاد تغییر با کمک دانش، تجارب و آموخته‌ها، ملک باسوادی تعیین شده است. به نظر نمی‌رسد الزامات و اقتضات نسل‌های دوم تا چهارم «سواد» در کشور ما مبنایی برای تحول در روال‌ها و رویه‌های نظام آموزش و پرورش، آموزش عالی و فرهنگ‌سازی دستگاه‌های فرهنگی ما داشته باشد.

پرده دوم: سواد توسعه

امسال سال آخر سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ است. سندی که دوره زمانی آن از سال ۱۳۸۴ آغاز شد و مقرر بود با اجرای چهار برنامه توسعه پنج‌ساله چهارم تا هفتم، ایران به قدرت اول اقتصادی و فناوری منطقه تبدیل شود. رنگ پایان دوره سند در حال زده‌شدن است و ایران امروز در اغلب شاخص‌ها فاصله معنا‌داری با هدف‌گذاری ترسیم‌شده دارد. فارغ از همه موانع شناخته‌شده‌ای که فرآوری توسعه در کشور از تحریم‌ها و بهره‌وری پایین تا شیوه‌های غلط حکمرانی و به‌کارنگرفتن صحیح از سرمایه‌های انسانی کشور وجود داشته و همگان به آن آگاه هستند، برپیره نیست اگر یکی از علت‌های محذوف و کمترشناخته‌شده را به نداشتن «سواد توسعه» چه در بین متولیان امر و چه در بین بازیگران و کنشگران میدان توسعه یعنی مردم و بنگاه‌ها نسبت دهیم. به تعبیر دیگر، اگرچه ما در «توسعه سواد» در کشور (آن‌هم در قالب نسل اول آن) موفق عمل کرده‌ایم، اما به نظر می‌رسد هنوز جامعه ما در حوزه «سواد توسعه» با فقر شدید مواجه است. در کشور ما چه جامعه و چه دولت با چسبیتی، جزایی و چگونگی «سواد توسعه» آشنایی لازم را ندارند و درک روش و مورداجتماعی درخصوص مفاهیم، مضامین، بایسته‌ها، آموزه‌ها و عبرت‌های توسعه چه به‌طور تاریخی و چه تطبیقی وجود ندارد.

ادامه در صفحه ۵

شنبه ۸ دی ۱۴۰۳
۲۶ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶
۲۸ دسامبر ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۱۱
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

سیدمحمد خاتمی:

امروز بیش از هر زمان جامعه ما نیاز به گفت‌وگو دارد

ارزیابی تحولات سال پیش‌رو در گفت‌وگوی «شرق» با کارشناسان

۲۰۲۵؛ سال پایان دو جنگ؟

در گفت‌وگوی «شرق» با صادق زیباکلام مطرح شد
۲۰۲۵؛ سال امنیت و ثبات بیشتر برای ایران

عکس: سپهرنگار/شرق

در گفت‌وگو با محمد ایرانی؛ سفیر اسبق ایران در لبنان ارزیابی شد
۲۰۲۵؛ سال سخت سیاست خارجی ایران

این نوشته را در صفحه ۳ و ۴ بخوانید

یادداشت

کاسبان آشوب

مهرداد احمدی شیخانی

آن کم می‌شود و البته بیشترین نفع را از ثابت ماندن قیمت حامل‌های انرژی در این چند سال بعد از اعتراضات ۹۸ بی‌برو برگرد، قاچاقچیان سوخت برده‌اند؛ چون اگر قیمت سوخت در ایران همان باشد که در دیگر نقاط جهان است که برای قاچاق سوخت صرف نمی‌کند. و سؤال اینکه آیا برخی از اعتراض و ناراضیاتی کاسبی می‌کنند و اگر آشوبی در کشور بشود (غیر از آنها که در خارج کشور مترصد اعتراضات در کشورند) آیا هستند کسانی که در داخل هم کسب‌وکارشان در آشوب است؟ حالا باز انکار یک خبرهایی هست. دولت پزشکیان در گام دوم به سوی تحقق وعده اصلی انتخاباتی خود، یعنی حجاب و فیلترینگ، بعد از مقاومت در مقابل فشار ابلاغ مصوبه عفاف و حجاب که مسکوت ماند و حداقل در این مورد به نظر می‌رسد تلاش‌هایی را که برخی برای کشاندن کشور به آشوب داشتند عقیم گذاشت، حالا بعضی‌ها دعوت کرده‌اند که وامصیبتا که خنجر از پشت زده شده و چه نشسته‌اید و کفن بیوشید و با موتور به خیابان بیایید و وعده هم داده‌اند که بعد از نماز جمعه، وقتی این یادداشت را می‌نوشتم هنوز ساعت ادای وعده‌شان نرسیده بود و مهم هم نیست؛ مهم آن است که عده‌ای قرار است در اعتراض، به خیابان بریزند و مدعی هستند بیشتر از هرکسی به این کشور و این نظام معتقدند؛ درست مانند آنها که سال ۹۶ در مشهد حرقه به انبار باروت زدند. اما آیا ناراضیاتی‌های امروز هم مانند و در سطح ناراضیاتی‌های سال ۹۶ است و آیا می‌شود گفت که کاسبان آشوب، این بار هم اعتراض را در یک روز کلید بزنند. در توافقی احتمالی، مانند سال ۹۶، در یک شب همه چیز تمام می‌شود؟ هرچه هست، یاد رمان «مرگ کسب‌وکار من است»، اثر «روبر مرل» می‌افتیم. کوپا بر همان سلیاق، برای برخی، آشوب کسب‌وکار است و البته خوب نفع می‌برند از آشوب.

خبر

احتمال برگزاری انتخابات شوراها به صورت استانی و در ۳۵ روز

سراسری برگزار نمی‌شود و استانی می‌شود، البته اجرای این طرح منوط بر این است که در صحن علنی مجلس نیز به تصویب برسد. رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس تصریح کرد: انتخابات آینده شوراها ان‌شاءالله تماما الکترونیک خواهد شد و وزارت کشور نیز اعلام آمادگی کرده است که با تأمین اعتبارات، زیرساخت‌ها به‌صورت کامل آماده شود. ان‌شاءالله در انتخابات آینده شوراها رأی‌گیری به صورت کاملاً الکترونیک انجام شود و شمارش آرا به صورت الکترونیک خواهد بود. جوکار با اشاره به اینکه درخصوص انتخابات شهرداران توسط مردم ۲۰۰ امضا در صحن مجلس جمع‌آوری شده است، گفت: اگر این طرح در صحن رأی‌یابور اجرا خواهد شد. اما در حوزه اختیارات شوراها فعلاً تغییری صورت نمی‌گیرد و همان اختیاراتی است که در قانون اساسی و قوانین عادی لحاظ شده است.

ایلتنا؛ رئیس کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس از احتمال برگزاری انتخابات آینده شوراها به‌صورت تمام‌الکترونیک خبر داد و گفت: در صورت تصویب در صحن علنی مجلس، انتخابات شوراها در ۳۵ روز و به صورت استانی برگزار می‌شود. محمد صالح جوکار، درباره آخرین وضعیت اصلاح قانون انتخابات شوراها گفت: در حال حاضر بحث اصلاح انتخابات شوراها را در دستور کار صحن کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس داریم. ان‌شاءالله که بتوانیم این اصلاحات را به سرانجام برسانیم و تاریخ انتخابات شوراها دقیق شود، بعد از آن به سمت بررسی لایحه نحوه برگزاری تجمعات خواهیم رفت. وی درباره انتخابات شوراها گفت: پیشنهادهای طرحی درخصوص انتخابات شوراها داریم که باید در صحن علنی نیز به تصویب برسد. بر اساس این طرح مقرر می‌شود که به مدت ۳۵ روز یعنی پنج هفته انتخابات برگزار شود و در چند استان انتخابات در یک روز جمعه برگزار می‌شود. بر اساس این طرح انتخابات شوراها به‌صورت

برگزیده‌ها

کزارشی از وضعیت یک‌ششم نیروگاه‌های کشور که فعالیت مطلوبی در مدار نشان نمی‌دهند

برق در فشار

آخرین گزارش «شرق» از شیوع آنفلوآنزای پرندگان در ایران
نهادهای دولتی در سکوت و انکار؛ ویروس در حال انتشار

اعضای نامرئی خانواده

مروری بر وضعیت رسانه‌ها و خبرنگاران در جهان طی سال گذشته؛ از پس جنگ و کشتار

خاورمیانه؛ مرگبارترین برای خبرنگاران

صبح شنبه بخیر

فرسودگی اجتماعی را دریابید

علی ربیعی

سلام

صبح شنبه بخیر آقای رئیس‌جمهور هفته خوبی پیش‌رو داشته باشید. در این صبح شنبه برایتان آرزوی می‌کنم که در طول هفته، هر گامی که برمی‌دارید، موفقیت‌آمیز باشد حتی اگر یک گام کوچک رو به جلو هم باشد برای ملت ایران مغتنم است. با توجه به تجربه زیسته بیش از ۴۰ سال و همچنین مطالعات پیرامون سایر جوامع، اعتقاد من و بسیاری از افراد بر آن است که ایران امروز، هیچ مسیری به جز اصلاح آرام و حرکت‌های گام به گام برای بهبود اوضاع ندارد. آنان که به دنبال تغییرات ساختاری و همه‌جانبه هستند، با تحت تأثیر بدخواهان ایران و در بازی‌های آنها گرفتارند یا از نظر تفکرات مبنایی دچار تحلیل‌های ساختاری نادرست نسبت به جامعه ایران و مصالح ملی و فضای بین‌المللی و شرایط ژئوپلیتیکی هستند. من معتقدم این ساختار سیاسی - اجتماعی که دستاور یک جنبش عظیم در دهه ۵۰ است، با وجود همه نارسایی‌ها و رفتارهای ناروایی که به نام انقلاب رقم خورد، کماکان ظرفیت آن را دارد که در درون خود نوعی بازگشت به ارزش‌های آرمانی جامعه یا نیازها و خواسته‌های جدید داشته و با آرمان‌های پیش‌رو و نسل‌های جدید هم‌زیستی ایجاد کند. بر این اساس معتقدم هیچ مسیر و راه دیگری که خوبیشی ایران و فرزندان‌مان را تأمین کند وجود ندارد به جز ایده‌ای که در قالب باهم‌بودگی و اصلاحات تدریجی و همراهی با رهبری انقلاب شکل گرفته است. این روزها، شاهدیم افرادی که تاکنون ثمره نظرات، دیدگاه‌ها و سیاست‌هایشان کشور را به وضعیتی رسانده که همه مطلعین اوضاع و دلسوزان ایران را نگران کرده است. فشارهای زیادی در قالب‌های مختلف از جمله نامه‌نگاری بر شما وارد می‌کنند. در این مورد می‌خواهم دیدگاه خود را با شما در میان بگذارم؛ من این افراد را می‌شناسم. این جریان وقتی مردم از هرگونه اصلاح و روزنه نویدبخشی ناامید می‌شوند و در پی ناامیدی، سر در گریبان فرو می‌برند و به تعبیری دچار نوعی مهاجرت به درون می‌شوند و به خودتبعیبدی در درون می‌روند، امکان می‌یابند تا با حداقل آرا، کرسی‌هایی را در مراکز تصمیم‌گیری به دست بیاورند.

خانواده محترم محمدیانی

درگذشت نابهنگام روزنامه نگار پیشکسوت و صداییشه حسین محمدیانی را به شما تسلیت می‌گوییم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم غفران و برای بازماندگان صبر آرزو مندیم. روزنامه شرق

برادر گرامی جناب آقای علی ظفرزاده

درگذشت خواهر گرامی تان را صمیمانه تسلیت عرض می‌کنم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه غفران و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو مندیم. مهدی رحمانیان

جناب آقای حسین شیخ الاسلامی

درگذشت مادر درفخیخته تان «سرکار خانم دکتر زهرا روحانی» را به شما و سایر بازماندگان تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه رضوان و رحمت واسعه الهی و برای وابستگان محترم صبر و سلامتی آرزو داریم. علی دهقان، علی اصغر سیدآبادی و گیسو فغفور

سازمان غذا و دارو
آگهی مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (بکارچه) یک مرحله ای جهت واگذاری پشتیبانی سخت افزارها، نرم افزارها و ویسی شبکه در سازمان غذا و دارو " جهت ۱۴۰۳
شناسه آگهی: ۱۸۵۰۹۷۶ م الف ۳۳۳۲ رجوع به صفحه ۲